

LIETUVOS REFORMACIJOS ISTORIJOS IR KULTŪROS DRAUGIJA

Juridinių asmenų registras, kodas 190763313 Vilniaus mokytojų namai, Vilniaus g. 39 LT-01119, Vilnius Tel. (8 5) 2449529, mob. tel. 8 698 76500
El.p. reformacija@gmail.com <http://www.reformacija.lt/> A/S: LT857044060000908622 AB „SEB bankas“

Vilniaus miesto merui R.Šimašiui

2018.08.16
Nr. 27

Dėl Reformatų sodo/skvero atnaujinimo projekto įgyvendinimo kliuvinių

Kaip rodo gausių susitikimų su Vilniaus miesto savivaldybės atsakingais darbuotojais datos, posėdžių protokolai, Lietuvos Reformacijos istorijos ir kultūros draugija aktyviai dalyvavo ir dalyvauja visuose diskusijų ir veiksmų etapuose dėl Reformatų skvero atnaujinimo.

Draugija, derindama savo pozicijas su Vilniaus miesto savivaldybės miesto plėtros departamentu, mero patarėjais, skvero atnaujinimo projekto autoriais, inicijavo ir įvykdė paketą svarbių veiksmų, susijusių su šio skvero istorinės atminties modernaus įprasminimo paieškomis, kurios per drauge su Lietuvos kultūros ministerija ir Lietuvos dailininkų sąjunga organizuotą viešą konkursą įgijo Reformatų bendruomenę ir jos vertybes suvokiančios visuomenės dalį tenkinančius skulptūrinio-architektūrinio sprendinio kontūrus.

Reikia pripažinti, kad nueitas kelias nebuvo lengvas – Draugijai nelengvai sekėsi derinti būsimą monumto vietą su skvero atnaujinimo projekto autoriais ir jų užsakovais, menką dėmesį vykdomam darbui rodė žiniasklaida, nors buvo kviečiama į Dailininkų sąjungoje ir Reformatų bendruomenėje organizuojamus viešus aptarimus.

Todėl iš pradžių Draugiją maloniai nustebino kaip iš gausybės rago pasipylęs straipsnių lietus, akcijos ir festivalis Reformatų skvere š.m. liepos – rugpjūčio mėn. Stebino gausios jaunimo pajėgos, organizuotumas, glausti veiksmų terminai, santalka su žurnalistais ir įvairiomis visuomeninėmis organizacijomis, kurių veikimo spektras daugeliu aspektų net tolimas sprendžiamų klausimų ratui. Kai po visų audringų žygių pasirodė visuomeninių organizacijų peticija, siekianti stabdyti projekto įgyvendinimą, LRIKD konstatuoja destruktivų sukulto ažiotažo dėl Reformatų skvero atnaujinimo rezultatą ir pareiškia savo palaikymą Vilniaus miesto savivaldybės miesto plėtros departamentui dėl pakoreguoto projekto eigos tęstinumo.

Draugijai priimtinos šios projekto korekcijos: planuojamo paminklo vieta centrinėje su Evangelikų reformatų bažnyčia ašyje, kaip ir buvo siekta nuo pradžių, minimalus medžių kirtimas, ažūrinė nerakinamų vartų tvora ir kiti projekto estetinį rezultatą gerinantys pataisymai. Draugija iš esmės nesutinka su laiptuotų struktūrų išsaugojimu, kurį kai kurie šios idėjos sumanytojai pateikia kaip reformatų istorijos ir sovietmečio paveldo koegzistencijos artefaktą. Sovietmečiu buvo išniekintos Reformatų kapinės, sakraliniai objektai, todėl toliau galima kalbėti tik apie skriaudos reformatų bendruomenei atitaisymą, atstatant buvusį reljefą, kuriame po sovietmečio buldozerių invazijos archeologams ir paveldosaugininkams jau nebėra ką veikti.

Peticija ir kitais veiksmais šiuo metu viešojoje erdvėje proteguojamas netoliaregiškas, arba apgalvotai ciniškas požiūris, kurį gali eskaluoti tik žmonės, giliau nesusipažinę su tęstinę teisę į šios erdvės puoselėjimą turinčių reformatų humanistinėmis nuostatomis ir/ arba siekiantys saviraiškos laisvės kitų bendrapiliečių suvaržymo sąskaita, o gal bandantys ideologiškai švęsti bjaurumo estetikos ir etikos šventę. Reformatų bendruomenė yra tolerantiška įvairioms, tarp

jų ir transcendentinėms praktikoms, jei proto nušvitimo ir gyvenimo pilnatvės paieškos koreliuoja su sveiku protu ir pagarba priklausomybe savo prigimtinėi erdvei paremta laisve.

LRIKD yra susirūpinusi, kad Reformatų skvero atnaujinimo darbai vyktų pagal Vilniaus miesto savivaldybės numatytą grafiką, užtikrintas numatyto finansavimo ritmingas įsisavinimas ir drauge su atsinaujinančio skvero fiziniu rūbu kiltų skvero dvasinis antstatas- monumentas Lietuvos reformacijai ir raštijos pradininkams, kurio nulinio parengimo ciklą užtikrintų Vilniaus miesto savivaldybė, o paties monumento atsiradimą įsipareigoja kuruoti LRIKD. Linkime sutelkto savivaldos, profesionalų ir visuomeninių organizacijų darbo su minimaliomis imitacinės demokratijos pasekmėmis.

LRIKD pirmininkas D. Balčiauskas

LKRID valdybos narė, paminklo komiteto-fondo kanclerė dr. Ina Dagytė Mituzienė

